

§ 120

Teknisen lautakunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

Asianumero

JAN/603/11.01.01.00/2024

Valmistelija/t

Ympäristösuunnittelija Tuuli Vähälä, maankäyttöpäällikkö Piia Tuokko,
tekninen johtaja Harri Vierikka

Teknisen lautakunnan lausunto maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta.

Asiaselostus

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta. Lausuntoa pyydetään 30.9.2024 mennessä.

Lakiesityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesihuoltolakia. Esityksellä toimeenpannaan hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan vesihuollon toiminta turvataan ja vesivarat pidetään kansallisissa käsissä. Esityksellä on valmisteltu sellainen lainsäädäntö, jolla varmistetaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa. Esitys on myös osa kansallista vesihuoltouudistusta ja sen tarkoituksena on mahdollistaa uudistuksen ohjelman ja sen mukaisten toimenpidekokonaisuuksien toteuttaminen. Lisäksi tavoitteena on edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä ja rakenneuudistusta, parantaa vesihuoltolaitosten omaisuudenhallintaa, selkeyttää ja tehostaa vesihuollon toiminnan ja talouden valvontaa sekä parantaa yleisesti vesihuoltolain toimivuutta.

Janakkalan kunnan teknisen lautakunnan lausunto

Vesihuoltolaitoksen määritelmän irrottaminen toiminta-alueesta ja uudistus määritellä laitokset niiden palvelukyvyyn perusteella vaikuttaa merkittävästi kunnan vesihuollon järjestämiseen, sillä tämä voi vaatia nykyisten palvelualueiden uudelleenarviointia ja mahdollisia investointeja infrastruktuurin kehittämiseen. Toiminta-alueiden määrittelyn ja tarkistamisen yksityiskohtaisemmat säännökset voivat selkeyttää päätöksentekoa ja vähentää ristiriitoja, mutta vaativat huolellista valmistelua ja säännöllistä seuranta kunnassa.

Vesihuollon alueellisen yhteistyön edistäminen ja yleissuunnittelun pakollisuus voi tuoda uusia haasteita, mutta myös mahdollisuuksia kehittää alueellisia vesihuoltoratkaisuja, jotka ovat pitkäjänteisiä ja kustannustehokkaita. Tämä edellyttää kunnalta lisää resursseja ja koordinoitua muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Lakimuutos korostaa tarvetta kunnan vesihuoltosuunnitelman ja vesihuoltolaitoksen omaisuudenhallintasuunnitelman laatimiselle ja ylläpitämiselle. Tämä tuo lisää hallinnollista työtä kunnalle, mutta samalla mahdollistaa pitkäjänteisemmän ja kestävämmän vesihuollon suunnittelun.

Kunnan näkökulmasta on positiivista, että laki vahvistaa kuntien määräysvaltaa vesihuoltotoiminnoista ja antaa kunnille etuosto-oikeuden. Tämä lisää kunnan mahdollisuuksia hallita paikallisia vesihuoltoresursseja ja ehkäistä vesihuoltolaitosten myyntiä yksityisille toimijoille ilman kunnan vaikutusmahdollisuuksia. Muutokset liittymisvelvollisuuteen voivat aiheuttaa paikallista eripuraa, erityisesti taajaman ulkopuolisilla alueilla. Kunnalta edellytetään tarkkaa tiedottamista ja neuvontaa

kiinteistönomistajille, jotta siirtymäsäännökset toteutuvat sujuvasti. Maksujärjestelmän muutokset, erityisesti perusmaksun pakollisuus ja maksujen kohtuullisuus- sekä kattavuusvaatimukset, tuovat lisää valvontavastuuta kunnalle ja voivat edellyttää maksurakenteiden uudelleenarviointia. Valvontatoimivallan täsmentäminen on myönteistä, sillä se voi parantaa lain valvonnan tehokkuutta ja mm. kunnan teknisen toimen toimintojen ohjausta.

Lakiehdotuksessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle säädettäisiin uusia valvontatehtäviä. Tehtävät olisivat osittain päällekkäisiä ELY-keskukselle ehdotettujen valvontatehtävien kanssa ja toisaalta lisääisivät ympäristönsuojeluviranomaisen vastuita vesihuoltolaitoksen toiminnan järjestämisen ja varautumisen valvonnassa. Uusien tehtävien hoitaminen edellyttäisi merkittäviä lisäresursseja kunnan ympäristönsuojeluun ja muodostaisi ristiriitaisuuksia ja epäselvyyttä vesihuollon järjestämisen valvontaan. Ristiriitaisuuksia muodostuisi myös ehdotuksen 15 b §:n toimintamallista, jossa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (ympäristöluvan valvojan roolissa) vastaisi toiminnanharjoittajan puolesta merkittävien vesihuollon häiriötilanteiden ilmoittamisesta ELY-keskukselle. Valvontaviranomainen ei voi olla vastuussa tehtävistä, jotka kuuluvat toiminnanharjoittajalle tai vesihuoltolaitokselle. Vastuu häiriötilanteen ilmoittamisesta tulee olla tarkkalinjaisesti määritetty ja kuulua toiminnanharjoittajalle, jonka toimintaa häiriötilanne koskee. Tämä siitään syystä, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole päivystysvelvoitetta.

Lakiehdotuksella pyritään parantamaan vesihuollon taloudenpidon läpinäkyvyyttä ja vahvistamaan kustannusvastaavuutta. Tämä voi lyhyellä aikavälillä nostaa vesimaksuja erityisesti niillä kiinteistöillä, joiden vedenkulutus on vähäistä. Pitkällä aikavälillä taloudenpidon tehostuminen ja oikea-aikaiset investoinnit kuitenkin vakauttavat maksut ja ehkäisevät äkillisiä korotuksia. Liittämiselvöllisuuden laajentaminen taajamien ulkopuolelle lisää uusien kiinteistöjen liittymiskustannuksia, mutta vapautus on mahdollinen, jos kustannukset olisivat kohtuuttomia. Kunnat voivat periä maksun liittämiselvöllisyydestä vapauttamista koskevien hakemuksien käsittelystä. Janakkalan kunta pitää kyseistä ehdotusta tarpeellisena ja kannattaa Kuntaliiton lausuman (19.6.2024) mukaista lisäystä suoriteperusteisen maksun perimisestä.

Vesihuoltolain muutosten kokonaisvaikutus kunnan tekniseen toimeen on merkittävä, ja muutokset vaativat kunnassa huolellista valmistelua ja lisäresursseja. Lakiuudistuksella on potentiaalia parantaa vesihuollon toimivuutta ja kestävyyttä, mutta se edellyttää kunnalta aktiivista roolia muutosten jalkauttamisessa ja toteuttamisessa.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää antaa edellä mainitun lausuntonaan luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta. Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Liitteet	Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

MUUTOKSENHAUKUOJJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Tähän päätökseen ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Mikäli päätöksistä voidaan tehdä oikaisuvaatimus kuntalain 134 §:n mukaisesti, päätöksistä ei saa tehdä valitusta.

TIEDOKSISAANTI JA MÄÄRÄAIKOJEN LASKEMINEN

Kunnan jäsenen ja 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (Kuntalaki 410/2015, § 140).

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 924/2010, § 19), 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksi-saantitodistukseen merkittynä aikana (Hallintolaki 434/2003, § 59, § 60).

Tiedoksisaantipäivää ja muutoksenhakuaikaa laskettaessa otetaan huomioon seuraavat määräaikainsäännökset:

- tiedoksiantopäivää, josta muutoksenhakuaikea lasketaan alkavaksi, ei lueta määräaikaan (2 §)
- jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, muutoksenhakemuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen (5 §)
- muutoksenhakemus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä (6 §)

Oikeudenkäyntimaksun suuruus perustuu tuomioistuimaksulakiin (1455/2015). Vuoden 2022 oikeudenkäyntimaksu 270 €.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Janakkalan kunnan kirjaamosta.

Kirjaamon yhteystiedot:

Janakkalan kunta

Kirjaamo

Juttulantie 1

14200 Turenki

kirjaamo@janakkala.fi

Puh: (03)68 011

Kirjaamon aukioloaika on maanantai- torstai klo 8.00-16.00, perjantai klo 8.00-15.00. Kesällä 1.6.-31.8. avoinna klo 8.00-15.00.

Muutoksenhaku- viranomainen

Muutoksenhakuaikea Ei muutoksenhakua

Pöytäkirja nähtävänä www.janakkala.fi 4.10.2024

Tiedoksianto

Asianosaiset:

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Pirinen Tiina, Hallinnon ja liikunnan suunnittelija 27.9.2024

